

אני נער גבעות,

ככל מה שרציתי

היה חיבוק ואהבה

משלחת של אנשי חינוך מרשת **אמי"ת** - רשת תיכונים ממלכתיים-דתיים שחרטה על דגלה ערכי פלורליזם ודמוקרטיה - יצאה לשומרון ולבנימין כדי לגלות מה הופך ילד מבית מתון לנער גבעות שמאמין ב"תג מחיר" ■ הם נפגשו עם רבנים מובילים, עם נער גבעות שהודה כי פגע בחיילי צה"ל, ועם מח"ט בנימין שהזהיר: "אם מסגד גדול יישרף, או שהכוחות הפלשתיניים יתפסו יהודי מצית - יהיה פיצוץ" ■ **מסע קצר אל מבוכתה של הציונות הדתית**

בישיבות ההסדר או במסלול צבאי רגיל.

לא כולם מאמינים

גם דוד חטואל, מנהל ישיבת **אמי"ת** בבאר שבע - המוכר יותר בשל הפיגוע שבו איבד את אשתו טלי ואת ארבע בנותיו בציר כיסופים - האזין לרב סדן ולי גלעד, נער הגבעות. גם חטואל סבור כי "את הילדים הבעייתיים צריך לחבק. כשהילד הזה, גלעד, דיבר על כך שלא חיבוקו אותו - כמעט בכיתי". חטואל זוכר שגם בגוש קטיף היו נערים אכזריים, "נוער ערבי, שלעיתים הידרדר לסמים ולאכזריות, אבל לא היה תג מחיר, כי היתה הכוונה, דבר שהיום חסר".

אחד החלקים המרתקים ב"יום הלימודים" שאלדר אירגן למנהליו היה המפגש עם מח"ט בנימין, אל"מ סער צור. המפגש נסגר לתקשורת, אבל היה מי שדשם את עיקרי הדברים. צור מודע למקום שממנו מגיע תג מחיר. לצד טיפול במפירי חוק הוא מבקש לקדם פרויקט משותף עם היישוב בית אל, שבמסגרתו יוע" של צה"ל ובחצי היום השני - ילמד.

אל"מ צור מאמין שזה יחזיר את הנערים לתלם. "הנוער המנותק", הוא מעריך, "מונה בין עשרות למאתיים נערים. הם קיצונים מאוד. יש כמה אל"פים שמגבים במעגלים שונים את הקיצונים... גרעין הנוער המנותק מתחלק לשתי קבוצות: כאלו שלא מאמינים להורים ולמשפחה ואין להם אלוהים - הם הולכים לכיכר ציון ושותים. יש כאלו שלא מאמינים להורים ולמשפחה ויש להם אלוהים - אלה הולכים לגבעות".

האם ייתכן שיהודי יירה על צה"ל? נשאל המח"ט. צור משיב: "איני רואה מצב כזה - לא שיהודי יירה על חיילי צה"ל ולא שחיילי יירו על יהודי". מדוע לא תופסים את מציתי המסגדים? שואל אחד המנהל לים, וצור משיב: "אני לא אוסף מידע על יהודים. זה התפקיד של המשטרה והשב"כ - והם במשבר גדול. 1,600 עצים הודעלו. על כל אחד היה צוות מ"פ ולא

הללו. מנקודת המבט של מה שמכונה נוער הגבעות, וגם של אנשי תג מחיר, שזה לרוב שני דברים שר נים - תג מחיר נועד למנוע את הפינוי הבא. אני עצמי", הודה הנער, "פגעתי בחיילי צה"ל, זה כאב להם וכאב לי. אחר כך בכיתי מרוב כאב, גם על הפינוי וההרס של הבתים וגם על זה שפגעתי בהם".

"שלב אחד לפני הגבעות"

הסיפור מנקודת מבטו של אבינועם אלמגור, ראש **הישיבה התיכונית** "חברותא" של רשת **אמי"ת** ברע ננה, מורכב מעט יותר. המוסד שלו קולט מדי שנה 150 נערים שנפלטו ממסגרות חינוך רגילות בכל הארץ. "המוסד שלנו הוא שלב אחד לפני הגבעות", אומר אלמגור, "אלינו מגיעים ילדים שנמצאים בשר ליים שנים רבות, גם בבית ההורים, גם ליד שולחן השבת וגם בבתי הספר הרגילים. אלה נערים שחלשים בלימודים, אבל לכל אחד מהם יש ניצוץ וכישרון בתחום אחר, ואותו אנחנו מפתחים, בין שזה בתחום המוסיקה ובין שזה בתחום הטילים וידיעת הארץ. העיקרון הראשון אצלנו הוא לא לשפוט אותם. העי קרון השני: המון אהבה. אנחנו קיימים כבר 17 שנה, וזה עובד. כל חברי צוות ההדרכה הם בוגרי המקום". את הכאב ומראות הפינוי וההרס שנערים כגלעד, אחד מבוגרי חברותא, אינם מסוגלים להכיל, אלמגור מנסה לאזן באמצעות "מנות יתר" של ממלכתיות. לחברותא באים מדי חודש גמלאים של המוסד, אנשי מופת, עם סיפורי הקרבה וגבורה, שולקחים את הנ ערים למחוזות אחרים ונותנים להם כבוד ואהבה. בתוכנית שבנה עבורם אלמגור יש גם סיורים עם גמלאי המוסד למוזיאונים של צה"ל, לכנסת ולב"סיסי חיל האוויר, וגם סדנאות בכישרון חיים ויוזמת עסקית. אחרי מנות הממלכתיות הגרושות האלה זו משהו אצל הנערים והפרספקטיבה משתנה. שלושה מבוגרי חברותא שהגיעו ביום שלישי לעפרה, יתר גייסו בשבועות הקרובים ליחידות מובחרות. יותר מ-90 אחוזים מבוגרי המוסד משתלבים במכינות,

נדב שרגאי

ע שרות מנהלי בתי ספר ומוסדות חיי נוך הגיעו ביום שלישי לשומרון ולי בנימין כדי לנסות להבין איך נולד נער גבעות. ד"ר אמנון אלדר ומנהלי בית הספר שלו ברשת **אמי"ת**, הגדר לה שברשתות החינוך של הציונות הדתית, שוברים את הראש ביום-יום שלהם בשאלה כיצד להטמיע בתלמידיהם את ערכי הממלכתיות, הפלורליזם והדמוקרטיה. תג מחיר הוא בוודאי לא "כוס התה" של **אמי"ת**, ורחוק מאוד מהכרוניקה הבית ספרית המוכרת להם. אבל גם בסלונים החינוכיים התחומיים ב"ישראל הקטנה" שבתוך הקו הירוק, מוט רדת הציונות הדתית מהבן החורג שגדל בערוגותיה, ועתה שורף מסגדים ופוגע בחיילי צה"ל.

בסיום יום הלימודים שאירגנו לעצמם, מצאו אנשי החינוך את עצמם באולפנת עפרה, מול שתי דמויות שונות בתכלית: "הכהן הגדול" של הממלכתיות בציונות הדתית, הרב אלי סדן, ראש המכינה הקדם צבאית בעלי, ומולו נער נבך וגלוי לב שהנחית אותם ממרומי המילים הגבוהות למציאות הפרטית שלו. "אני נער גבעות", גולל בפניהם גלעד (שם בדוי), שגדל דווקא בקיבוץ שעלבים, את סיפורו. "היה לי רע בבית. ההורים לא הבינו אותי. התגלגלתי בין מוסדות לימוד שונים. לפרק זמן מסוים התגברתי לעבוד עם אוטיסטים, אבל המורים לא היו רגישים מספיק לצרכים שלי. היום אני יודע שהייתי זקוק פשוט לחיבוק ולמילים אוהבות. רציתי להיות בטוח שאוהבים אותי ושקבלים אותי ואת הקשיים שלי". גלעד סיפר לאנשי החינוך כי הוא, כמו חבריו, "אוהב את ארץ ישראל ורוצה לבנות אותה. אבל הנפש שלנו לא היתה מסוגלת להכיל את הפינויים החוזרים ונשנים של המאחזים, של הרס הבתים במאחזים על ידי צה"ל. אף אחד לא מבין כמה אני רגיה נפשית אנחנו משקיעים בכנייה של המקומות



הרב רונצקי: "עד היום איני יודע מחיר. מי שנעצר - שוחרר. את מי אני אגנה? גם הישיבה באלון מורה ממלכתית. אני מכיר את המציאות שם, ואין שם תמיכה בתג מחיר"